

ความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมต่อการจัดการขยะมูลฝอย
ของประชาชนในเทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ

Environmental Ethics Awareness towards Solid Waste
Management among Residents in Phra Pradaeng Town
Municipality, Phra Pradaeng District,
Samut Prakan Province

(Received: January 9, 2023 Revised: December 20, 2023 Accepted: December 25, 2023)

สุนทร ทวีถาวรสวัสดิ์¹, อนุชัย ถนอมสินรัตน์², ณัฐกฤตา ยะโอษฐ์³
Sunate Thaveethavornsawat, Anuchai Thanomsinrat, Natthakrita Ya-Ot

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนและเปรียบเทียบความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 340 ชุดและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่า (t-test) และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา E-mail: sunate.th@bsru.ac.th

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจักษ์สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา E-mail: anuchai.th@bsru.ac.th

³นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา E-mail: yaoat2828@gmail.com

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มของประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้ต่อเดือน 10,000 - 15,000 บาท มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 20 ปี มีระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน และระดับของความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ในด้านต่าง ๆ พบว่า ด้านการลดและคัดแยกขยะอยู่ในระดับมาก ด้านนำกลับมาใช้ใหม่และด้านการใช้ซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการกำจัดอยู่ในระดับน้อย และตัวแปรที่มีผลต่อความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นควรส่งเสริมและให้ความรู้เพื่อให้เกิดความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเทศบาลเมืองพระประแดง ตั้งแต่การกำจัดขยะมูลฝอย ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากสิ่งเหลือใช้ภายในครัวเรือนเพื่อลดผลกระทบจากวิกฤติของปัญหาขยะมูลฝอย และจัดให้มีโครงการชุมชนน่าอยู่ในเทศบาลเมืองพระประแดง

คำสำคัญ: ความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม
การจัดการขยะมูลฝอย

Abstract

This research aims to study the residents' environmental ethics awareness of solid waste management in Phra Pradaeng Town Municipality, Phra Pradaeng District, Samut Prakan Province and to compare demographic factors contributing to this awareness. The total of 340 questionnaires were used to collect the data, which was then analyzed statistically using percentage, means, standard deviation, t-test, and one way ANOVA.

The findings shows that the majority of residents were 41-50-year-old females with bachelor's degrees. They worked as government officers or state enterprise employees with monthly incomes of 10,000 – 15,000 baht and had been living in the area for more than 20 years. Their knowledge of household solid waste management and their environmental ethics awareness towards solid waste management were rated at a moderate level. When different aspects were investigated, their awareness of waste reduction and separation was found at a high level, while that of waste recycle and reuse was at a moderate level and the waste disposal awareness was regarded at a low level. Moreover, demographic factors that contributed to the environmental ethics awareness included age, education degree, occupation, monthly income, and years of living, considered statistically significant ($p < 0.05$). To raise the awareness among residents, knowledge of waste disposal and utilization of used household items should be promoted to lessen the effects of solid waste

management crisis. Besides, the “Livable Community” project should be carried out in Phra Pradaeng Town Municipality.

Keywords: Environmental Ethics Awareness, Solid Waste Management.

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2561 ประเทศไทยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศประมาณ 27.93 ล้านตัน และมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.05 ซึ่งขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้องมีเพียง 10.85 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 38.85 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด จากปี พ.ศ. 2560 มีปริมาณขยะมูลฝอย 11.69 ล้านตัน ส่วนที่เหลือเป็นขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัดอย่างไม่ถูกต้องประมาณ 7.32 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 26.21 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด (Pollution Control Department, 2021, Online) โดยปัญหาในการจัดการและการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกวิธีส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยจนกลายเป็นปัญหาที่สำคัญระดับประเทศ และยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย ปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดจากรูปแบบและอัตราการบริโภคที่เปลี่ยนไป รวมถึงมีผลิตภัณฑ์ทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มนุษย์นิยมนำมาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ส่งผลให้มาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้น เกิดวัสดุเหลือใช้เพิ่มขึ้น ส่งผลกับปริมาณขยะมูลฝอยสูงมากขึ้น เกิดปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอย และส่วนหนึ่งก็เป็นผลมาจากการขาดความตระหนักและจิตสำนึกในการทิ้งและกำจัดขยะในชุมชน และแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเมืองที่ดีคือ การสร้างความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน โดยความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นพฤติกรรมของการปรับเปลี่ยนการกระทำของตนเองให้ไปสู่ภาวะที่ดีกว่า และเป็นที่ต้องการมากกว่า เมื่อมนุษย์มีความรู้ในการกระทำในสิ่งนั้นแล้ว ก็จะมีผลไปสู่ความตระหนักในที่สุด ซึ่งความตระหนักจะนำไปสู่การกระทำหรือการปฏิบัติ โดยเฉพาะเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย ถ้าประชาชนมีความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาวิกฤติขยะมูลฝอยชุมชนได้ (Duangchan, 2018, p. 442)

จังหวัดสมุทรปราการเป็นพื้นที่ที่มีความวิกฤติในเรื่องของขยะมูลฝอย เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม ที่มีการลงทุนจากภาคเอกชน จึงทำให้มีประชาชนเข้ามาอาศัยเป็นจำนวนมาก มีรูปแบบสังคมส่วนใหญ่เป็นทั้งสังคมเมืองทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยในจังหวัดสมุทรปราการ เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2563 ประมาณ 2,342 ตันต่อวัน (Samut Prakan Provincial Statistical Office, 2018, Online) ดังนั้น เทศบาลเมืองพระประแดง ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสมุทรปราการก็เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ประสบปัญหาวิกฤติ เรื่องของขยะมูลฝอยทั้งที่เป็นเทศบาลที่มีพื้นที่เล็กที่สุด โดยมีพื้นที่ประมาณ 0.6115 ตารางกิโลเมตร ประกอบกับเป็นชุมชนที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและเป็นพื้นที่เขตอุตสาหกรรมทำให้มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น อีกทั้งมีการเพิ่มขึ้นของประชากรที่เกิดจากประชากรแฝงที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่ จึงทำให้เกิดความแออัด เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น อัตราการบริโภคสูงขึ้นส่งผลกับปริมาณของขยะมูลฝอย จากการเก็บรวบรวมข้อมูลขยะมูลฝอยของเทศบาลพบว่า ในปี พ.ศ. 2557 มีปริมาณขยะมูลฝอย 23 ตันต่อวัน ต่อมาในปี พ.ศ. 2560 มีปริมาณขยะมูลฝอย เพิ่มขึ้นเป็น 30 ตันต่อวัน (Phra Pradaeng Municipality, 2018, Online) และยังคงมีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทางเทศบาลพระประแดงมีวิธีการกำจัดด้วยระบบจ้างเหมา กับบริษัทที่รับกำจัดขยะของเอกชน โดยทางบริษัทรับเหมาจะประเมินค่าใช้จ่ายจากปริมาณของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายกับการกำจัดขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นทุกปี จนกลายเป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหามูลฝอยที่เพิ่มขึ้น จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อที่จะนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพและเป็นชุมชนน่าอยู่ของจังหวัดสมุทรปราการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน และความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ในครัวเรือนของประชาชน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

6. ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน มีความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

7. ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนต่างกัน มีความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ให้มีประสิทธิภาพและเป็นชุมชนน่าอยู่ของจังหวัดสมุทรปราการ

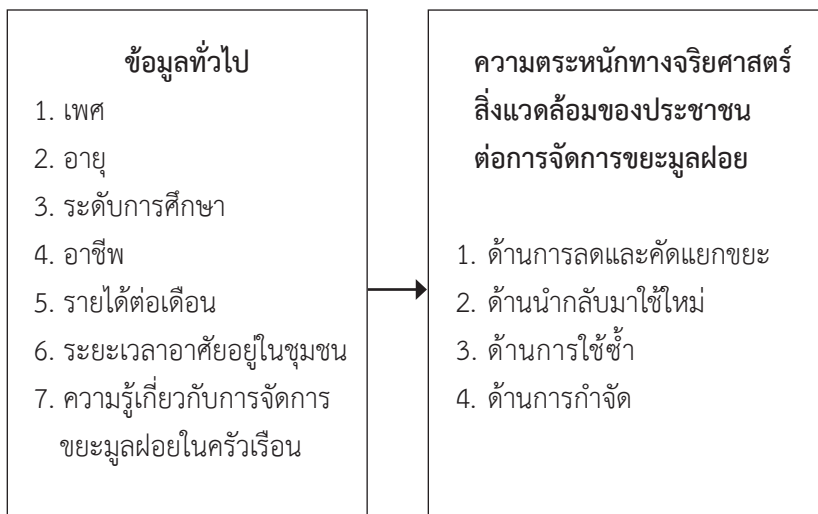
กรอบแนวคิดของการวิจัย

กระบวนการเกิดความตระหนักเป็นผลมาจากกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process) กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าหรือรับสัมผัสจากสิ่งเร้าแล้วจะเกิดการรับรู้เมื่อรับรู้ขั้นต่อไปก็จะเข้าใจในสิ่งเร้านั้นคือเกิดความคิดรวบยอดและนำไปสู่การเรียนรู้ คือ มีความรู้ในสิ่งนั้นและนำไปสู่การเกิดความตระหนักในที่สุด โดยความรู้และความตระหนักต่างก็จะนำไปสู่การกระทำหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคลต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ประกอบกับคำว่าจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม คือ พฤติกรรมที่เป็นกระบวนการของการปรับเปลี่ยนการกระทำของตัวเองให้ไปสู่ภาวะที่ดีกว่าหรือการนำไปสู่สิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าโดยการนำไปสู่สิ่งแวดล้อมที่ดีที่เกิดจากความตระหนักทำให้การวิจัยนี้ศึกษาความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมต่อการจัดการขยะมูลฝอยที่ประชาชน จึงมีแนวคิดว่าความตระหนักในการมีจิตสำนึก

ของสิ่งแวดล้อมต่อการจัดการขยะมูลฝอยจะมีความสัมพันธ์กับความรู้ ซึ่งการจัดการขยะมูลฝอยได้จำแนกออกเป็นพฤติกรรมในการจัดการเป็น 4 ด้านคือ ด้านการลดและคัดแยกขยะด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ด้านการใช้ซ้ำ และ ด้านการกำจัด ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระคือเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนและความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างประชากรในเขตเทศบาลเมืองพระประแดงจำนวน 340 คน โดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าความแปรปรวน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการดำเนินงานวิจัย

1. ผลการศึกษาความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมต่อการจัดการขยะมูลฝอย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการลดและคัดแยกขยะอยู่ในระดับมาก ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่และการใช้ซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการกำจัดอยู่ในระดับน้อย (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงระดับความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ความตระหนัก	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1. ด้านการลดและคัดแยกขยะ	3.90	0.878	ระดับมาก
2. ด้านนำกลับมาใช้ใหม่	2.98	0.880	ระดับปานกลาง
3. ด้านการใช้ซ้ำ	3.37	1.075	ระดับปานกลาง
4. ด้านการกำจัด	2.35	1.016	ระดับน้อย
รวม	3.15	0.962	ระดับปานกลาง

2. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการกับปัจจัยส่วนบุคคลและความรู้ได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยคือ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม
ของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาล
เมืองพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อมูลทั่วไป	N	$\bar{X}$	S.D.	F	t	Sig
1. เพศ						
ชาย	147	61.79	11.68		-1.746	0.931
หญิง	193	64.04	11.80			
2. อายุ						
น้อยกว่า 20 ปี	29	45.59	11.75	18.560		0.000*
21 ปีขึ้นไป – 30 ปี	69	63.00	10.58			
31 – 40 ปี	77	63.79	10.00			
41 ปีขึ้นไป – 50 ปี	81	65.67	10.85			
51 – 60 ปี	53	66.66	9.91			
มากกว่า 60 ปี	31	64.87	10.38			
3. ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	58	59.47	13.97	8.252		0.000*
มัธยมศึกษา/ ปวช.	69	59.48	11.78			
อนุปริญญา/ ปวส.	78	64.08	9.62			
สูงกว่าปริญญาตรี	25	72.72	9.46			

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม
ของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาล
เมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	N	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
4. อาชีพ					
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	80	71.68	9.88	28.028	0.000*
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	72	62.69	10.22		
เกษตรกร	7	80.71	9.48		
รับจ้างทั่วไป	58	61.09	9.77		
พนักงานบริษัท/ห้างร้าน	50	52.85	12.80		
5. รายได้ต่อเดือน					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	52	53.21	13.41	19.619	0.000*
10,000 บาทขึ้นไป – 15,000 บาท	98	62.30	9.89		
15,000 บาทขึ้นไป – 20,000 บาท	95	66.84	11.35		
20,000 บาทขึ้นไป – 25,000 บาท	95	65.49	9.94		
6. ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน					
ไม่เกิน 5 ปี	9	51.44	17.96	7.760	0.000*
6 – 10 ปี	32	54.88	13.36		

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม
ของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาล
เมืองพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	N	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
6. ระยะเวลาอาศัย อยู่ในชุมชน (ต่อ)					
11 – 15 ปี	22	62.05	12.05		
16 – 20 ปี	48	63.50	12.55		
มากกว่า 20 ปี	229	64.68	10.37		
7. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ ขยะมูลฝอยในครัวเรือน ของประชาชน					
มีความรู้ในระดับน้อย	16	59.25	11.22	1.108	0.331
มีความรู้ในระดับปานกลาง	314	63.34	11.60		
มีความรู้ในระดับมาก	10	60.07	17.78		

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการมีประเด็นที่น่าสนใจในการอภิปราย ดังนี้

1. ระดับความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับปานกลางกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการลดและคัดแยกขยะอยู่ในระดับมาก ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่และการใช้ซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการกำจัดอยู่ในระดับน้อย เช่นเดียวกับ การวิจัยของ Duangchan (2018) ที่ศึกษาความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมต่อการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลที่มีการกำจัดอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความตระหนักกับการจัดการขยะมูลฝอยโดยเฉพาะกับด้านการกำจัด ยังเป็นสังคมที่มีความเป็นเมืองความตระหนักในสิ่งแวดล้อมยังมีน้อยทั้งที่ประชาชนส่วนใหญ่จบในระดับปริญญาตรี

ดังนั้น การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองนั้น คนส่วนใหญ่มีความรู้ในการลดและคัดแยกขยะเป็นอย่างดี แต่มักจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องของการกำจัดและมักจะคิดว่าการกำจัด ไม่ใช่หน้าที่ของตนเองควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ความตระหนักในเรื่องของการกำจัดขยะหรือการลดขยะจึงมีการปฏิบัติกันอย่างน้อยๆทุกทั้งนี้ ส่วนหนึ่งมาจากทัศนคติของการให้ความสำคัญของการกำจัดขยะด้วยตนเองมีน้อยด้วย ทำให้ระดับความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมถึงการกำจัดขยะมูลฝอยอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ กับปัจจัยส่วนบุคคล จากการทดสอบ

สมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยคือ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับงานวิจัยของ Pukjaroon (2008) ศึกษาความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีต่อปัญหาการทิ้งขยะ ที่พบว่า ระดับความตระหนักต่อปัญหาการทิ้งขยะอายุ รายได้ และอาชีพมีความสัมพันธ์กับความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมของการกำจัดขยะ ทำให้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของปัจจัยที่ได้มีการทดสอบว่า ตัวแปรเรื่องของความรู้ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กับความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อม แม้ว่ามีความรู้มีระดับการศึกษาสูงแต่ไม่มีความตระหนักก็อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งเทศบาลเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน และจากงานวิจัยทำให้พบว่า การสร้างความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน เป็นเรื่องที่สำคัญกว่าการให้ความรู้ โดยกิจกรรมที่เสริมสร้างความตระหนักจะต้องเริ่มตั้งแต่เด็กในโรงเรียนให้มีพฤติกรรมทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ฝึกปฏิบัติกับการจัดการขยะมูลฝอยจนมีความเคยชินว่าเป็นบทบาทหน้าที่หนึ่งของประชาชนด้วย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอจากการวิจัยเพื่อการปฏิบัติ

จากผลของการวิจัยในเรื่อง ความตระหนักทางจริยศาสตร์สิ่งแวดลอมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.1 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักแก่ประชาชนในด้านการกำจัดขยะ โดยสนับสนุนเทศบาลจัดกิจกรรมร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นในการจัดการขยะอย่างมีส่วนร่วมในท้องถิ่น

1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนแปรรูปหรือแปรสภาพขยะมูลฝอยโดยใช้โมเดลเศรษฐกิจหมุนเวียนมาสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล

1.3 จัดกิจกรรมเสริมสร้างกระตุ้นเตือนให้ประชาชนมีจิตสำนึกในเรื่องของสิ่งแวดล้อมโดยเริ่มต้นที่การจัดการขยะภายในครัวเรือนจัดให้มีโครงการชุมชนน่าอยู่ของเทศบาลพระประแดง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องทัศนคติต่อการกำจัดขยะมูลฝอยให้กับประชาชนประชาชนเทศบาลพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.2 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลพระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

References

- Pollution Control Department. (2021). *Information on the country's Solid Waste Situation*. Retrieved November 24, 2021. <https://thaimsw.pcd.go.th/report1.php?year=2561>. [In Thai]
- Duangchan, K. (2018). Environmental Ethical Awareness of Solid Waste Management. *Journal of Liberal Arts, Prince of Songkla University*, 10(2), 438 - 479. [In Thai]
- Phra Pradaeng Municipality. (2018). *Report on the Solid Waste Situation of Phra Pradaeng Municipality*. Retrieved June 16, 2018. www.phrapradaeng.org. [In Thai]
- Pukjaroon, S. (2008). *Relization of Environmental Ethics of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon Students towards the Refuse Disposal Problem*. Physic branch Faculty of Science and Technology Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. [In Thai]
- Samut Prakran Province Statistical Office. (2018). *Important indicators waste: Volume of Solid Waste*. Retrieved June 16, 2018. <https://province.nso.go.th/smprakan/statistical-information-service/key-indicators-of-the-province/amount-of-solid-waste.html>. [In Thai]